

len i det store, store arbejde, der forestår? Seattle er begyndelsen, og foran ligger mindst 3 års hårdt arbejde med at nå resultater ved forhandlingsbordet.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan give ministeren det tilsagn, at det, der så forestår forude, vil Enhedslisten følge nøje og sikkert stille spørgsmål til, selv om det sikkert vil vække enorm irritation hos det lidt selvgode flertal, der er her i Folketinget.

Men så ville jeg godt spørge ministeren: Hvis nu – nu beskyldes jeg jo for sortsyn, og jeg ved ikke hvad – den ikke helt urealistiske antagelse viser sig at holde stik, nemlig at der indgås et kompromis mellem USA og EU, og vi så står i den situation, at ulandene altså ikke bliver imødekømt, vil Danmark så følge EU hele vejen, eller er der en mulighed for, at Danmark kan forhandle selvstændigt med ulande og prøve på at bryde disse fronter op og altså på den måde spille også en selvstændig positiv rolle uden om blokformationen Nord mod Syd? Det håber jeg der er, og jeg fornemmede, at der er en vis åbning måske i den retning i det sidste, udenrigsministeren sagde. Jeg håber, jeg hørte rigtigt.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg agter selvfølgelig ikke på nuværende stadi at tage stilling til nogen som helst hypotetiske udviklingsmuligheder i denne sag. Det kunne jeg ikke drømme om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted i morgen.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 11:

Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af partnerskabs- og samarbejdsaftalen om oprettelse af et partnerskab mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Turkmenistan på den anden side af 25. maj 1998.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 13/10 99).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Claus Larsen-Jensen (S):

På Socialdemokratiets vegne skal jeg give fuld tilslutning til EU's partnerskabs- og samarbejdsaftale med Turkmenistan. Vi synes, det er en ret god idé at styrke relationerne på de økonomiske og politiske områder, fremme demokrati og menneskerettigheder. Vi synes også, det er en ret god idé at sørge for en stabilitet i Centralasien og i Kaukasus, når man tænker på, at det er Iran, Afghanistan, Kasakhstan og Usbekistan, der er nærmeste naboer, og at Tjetjenien i øvrigt ligger på den anden side af Det Kaspiske Hav. Så jeg skal kun på Socialdemokratiets vegne give vores fulde tilslutning til beslutningsforslaget.

Gitte Lillelund Bech (V):

Venstre kan fuldt ud støtte den foreslåede aftale om samarbejde mellem EU-landene på den ene side og Turkmenistan på den anden side. I Venstre finder vi, at samarbejde og gensidig anerkendelse er et vigtigt skridt i retning af en bedre og mere integreret forbindelse mellem forskellige lande. Specielt har vi lagt vægt på den øgede fokus på og fremmelse af respekten for demokratiske og liberale principper, menneskerettigheder, frihandel og markedsøkonomi og endelig bestræbelserne på at liberalisere verdenshandelen gennem WTO.

Den stigende internationalisering indebærer en stadig større kontakt med fjernere lande, hvorfor respekt og gensidig dialog mellem partnerne er nødvendig. Venstre ser således gerne, at partnerskabs- og samarbejdsaftalen med Turkmenistan på et senere tidspunkt kan udbygges med andre vitale områder, såfremt det er nødvendigt.

Pia Christmas-Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti kan fuldt ud støtte forslaget.

Knud Erik Hansen (SF):

SF støtter partnerskabsaftalen mellem EU og Turkmenistan, ligesom vi tidligere har støttet tilsvarende aftaler mellem EU og landene i Kaukasus og de centralasiatiske republikker.

Lande i Centralasien er på mange måder klemte mellem de store naboer Rusland, Iran og til dels også Kina. Under Sovjetunionen var disse republikker klart de mindst udviklede, og der er fortsat tale om lande, der er fattige og har store miljøproblemer. Derfor er det fuldt ud på sin plads at indlede et nærmere samarbejde også med Turkmenistan, som jo kan have brug for støtte til at komme på fode.

Jeg vil godt tilføje, at det er overordentlig vigtigt, at det kommende samarbejde og projektet tager udgangspunkt i landets egne ressourcer og kapaciteter. Der er alt for mange eksempler på samarbejde, hvor store dele af ressourcerne går til konsulenter, eksperter på ulandsområdet, hvor der ikke bliver gjort nok for at sikre, at de konkrete tiltag også skal føres ud i livet på modtagernes præmisser.

Samarbejde om miljø både på det politiske plan og mere konkret har også stor betydning og kunne måske fylde mere i denne aftale.

Det er meget vigtigt med en tæt politisk dialog med landene i Centralasien og herunder også Turkmenistan. Dette element i aftalen er af stor betydning, ikke mindst når det kommer til demokrati, menneskerettigheder, minoriteter og lignende. Også her vil jeg understrege dialogen og inddragelse af landets egne borgere.

Vi skal have et samarbejde mellem ligeværdige partnere, og vi skal ikke presse vores egne normer ned over de andre. Støtte til lokale NGO'er er her af stor betydning i forhold til miljø, menneskerettigheder og lignende, og jeg vil håbe, at dette får stor betydning i den konkrete udførelse af partnerskabs- og samarbejdsaftalen.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg skal meddele, at Dansk Folkeparti kan støtte det forslag, der ligger her om en partnerskabsaftale mellem Det Europæiske Fællesskab og deres medlemsstater på den ene side og Turkmenistan på den anden.

Vi noterer os selvfølgelig også, at jeg ikke i den her sammenhæng behøver at tage det forbehold over for en tekst, jeg ellers ofte gør, når det handler om aftaler mellem EU på den ene side og et land på den anden, hvor der normalt i de aftaler står noget om gradvis integration med henblik på medlemskab af EU og den slags. Det fremgår jo ikke af den her aftale.

Jeg vil godt fremhæve et enkelt punkt, som vi selvfølgelig i Dansk Folkeparti føler er meget vigtigt indgår i den her aftale. Det er jo blandt andet, som det står, at man erkender, at samarbejde om modvirkning af og kontrol med ulovlig indvandring og internationalt organiseret kriminalitet og narkotikahandel udgør et af de primære mål for denne aftale.

Det er klart, at det er noget, som er vigtigt at fremme ligesom en lang række af de andre punkter, man kunne vælge at tage frem under en behandling som denne. Men konklusionen er, at vi støtter B 11.

Keld Albrechtsen (EL):

Efter Enhedslistens opfattelse har det her forslag til en partnerskabs- og samarbejdsaftale mere karakter af en håndfæstning end af et reelt partnerskab.

De virkelig betydningsfulde artikler er jo dem, der skal sikre de fri kapitalbevægelser og primært sikre EU-landes investeringer i Turkmenistan, og at det foregår på EU's markedspræmisser.

Jeg vil ikke bestride, at det jo nok er en ordning, man har store forhåbninger til i Turkmenistan. Jeg synes imidlertid, at når man ser på virkningen af den markedsåbning, som har fundet sted i de lande, som var med i det tidligere Sovjetunionen, så er der ikke noget, der tyder på, at det var en særlig god idé med en sådan hovedkulds åbning for investeringer og udpumpning af kapital i disse lande, som har fundet sted, og derfor tvivler vi også i Enhedslisten meget stærkt på, at det er en god idé med sådan en aftale, som der ligger her.

Jann Sjursen (KRF):

Jeg skal blot meddele, at Kristeligt Folkeparti kan tilslutte sig det fremsatte forslag.

Kim Behnke (FRI):

Også i Frihed 2000 har vi meget grundigt læst det beslutningsforslag igennem og er nået til den konklusion, at vi støtter forslaget.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg takker for tilslutningen fra alle ordførere med undtagelse af hr. Keld Albrechtsen. Det er sådan nærmest et ritual.

Jeg vil gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at også i denne sag skinner det jo igennem, at der er to ting, hr. Keld Albrechtsen ikke kan fordrage. Det ene er EU, og det andet er det øgede økonomiske samarbejde og den øgede handel, så det må selvfølgelig også få betydning i denne sag. Jeg synes, det er lidt synd for Turkmenistan, som har hårdt brug for bedre økonomiske og politiske forbindelser til EU.

Jeg vil gøre opmærksom på ved denne behandling, at den dialog med Turkmenistan og dets myndigheder, som er en del af formålet med aftalen, jo også vil omfatte en dialog om menneskerettigheder. Jeg skal ikke lægge skjul på, at der i EU-kredsen ikke er stor begejstring for menneskerettighedssituationen i Turkmenistan. Det er et aliggende, som vi selvfølgelig agter at bringe op i de diskussioner, der er, og jeg er overbevist om, at ved at lave en aftale af denne type med Turkmenistan skaber man en bedre ramme for en meningsfuld diskussion om menneskerettigheder med dette land.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen): Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 2:

Forslag til folketingsbeslutning om en alsidig og fair europadebat med en uvildig ekspertudredning.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL). (Fremsat 7/10 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Regeringen lægger vægt på at sikre en åben og grundig debat forud for folkeafstemningen om Danmarks forhold til den fælles valuta. Regeringen hilser det også velkommen, at Dansk Udenrigspolitisk Institut har påtaget sig at udarbejde en rapport om udviklingen siden 1992 på de områder, der er omfattet af de danske forbehold. Som det er forslagsstillerne bekendt, sker det just på anmodning fra et enigt Europaudvalg. Jeg er sikker på, at rapporten bliver et vigtigt bidrag i den danske Europadebat.

Regeringen bidrager selv til debatten. Folketinget bidrager på mange måder ved debatterne her i salen, i Europaudvalget, gennem Folketingets EU-oplysning, og herudover er det selvfølgelig op til partierne i Folketinget at bidrage til debatten, hvad de jo også gør flittigt. Der bliver således tilvejebragt et godt og et omfattende grundlag for debatten om den fælles valuta.

Når det drejer sig om grundloven og spørgsmålet om overførelse af beføjelser, som tilkommer rigets myndigheder, så får regeringen altid en vurdering af Justitsministeriet, som stilles til rådighed for Folketinget. Den procedure har vi ikke tænkt os at ændre ved. Det står selvfølgelig andre frit for, om de vil indhente andre vurderinger. Regeringen vil henholde sig til den omfattende juridiske vurdering, som Justitsministeriet står for.

Det er jo ikke første gang, at der er fremsat forslag om uvildige undersøgelser. Det synes at være et fast element i EU-modstanderpartiernes linje.

Jeg skal ikke kommentere forslaget yderligere, men skal kun understrege til sidst, at regeringen ikke kan støtte dette forslag til folketingsbeslutning.

Jacob Buksti (S):

Socialdemokratiet ønsker en bred og åben debat forud for afstemningen om den fælles valuta. Der skal også være den fornødne tid til debat. Vi har lagt afgørende vægt på at følge udviklingen i det europæiske valutamarbejde tæt. Det er naturligvis i dansk interesse at få belyst, hvad det er, vi går ind til, og hvad virkningerne af at tilslutte Danmark til den fælles valuta vil være. Det gælder både de politiske og de økonomiske virkninger. Derfor skal både fordele og ulemper diskuteres åbent. Befolkningen skal have et ordentligt grundlag at tage stilling på.